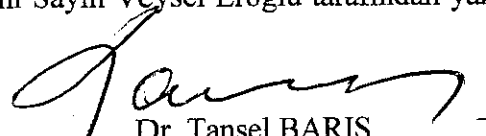

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Sayın Veysel Eroğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.
Saygılarımla.

Dr. Tansel BARIŞ
Kırklareli Milletvekili
Çevre Komisyonu Üyesi

Özellikle son yıllarda enerjide dışa bağımlılık bahane edilerek hayata geçirilen HES projelerinin, tüm yurt geneline yayılarak, işletmeye açılan ve proje aşamasında olanlarla birlikte 2 bini aştığı ifade edilmektedir. Çevre örgütlerinin karşı çıkarak ayağa kalktığı bu projelerin, akarsuların doğal yataklarını değiştirmelerinden dolayı ekosisteme büyük zarar verdiği bilinmektedir. Bu gün Anadolu'nun hemen-hemen her deresi üzerinde çok sayıda HES projesinin hayata geçirilmesi, çevreciler ile devleti karşı karşıya getirmiştir. Çevrecilere göre, küçük akarsu ve derelerde elektrik üreten HES'lerde su, çökeltme havuzuna alındıktan sonra yönü değiştirilerek tünel, boru veya kanalla düşüş yapılarak, türbin vasıtası ile enerjiye dönüştürülüyor. Bu aşamada suyun doğal yatağı değiştirildiğinden, dere yatağının doğal dengesi değişiyor. Akarsuyun yatağı değiştirildiğinden, eski yatağına su verilmediğinden, bu suya ihtiyaç duyan canlılarda onarılması mümkün olmayan yaralar açılıyor. Hatta ölümler meydana geliyor. Bu projelerin önemli bir bölümü de ne yazık ki Karadeniz bölgesinde bulunuyor.

Buna göre;

1) Ülkemiz genelinde işletilen, inşa ve proje aşamasında olan veya yapımı planlanan kaç tane HES bulunmaktadır? Bu HES'ler nerelerde işletilmekte, planlanmakta ve inşaatı devam etmektedir?

2) Sadece Doğu Karadeniz Bölgesinde planlanan, işletilen, inşa ve proje aşamasında olan HES'lerin sayısının 600 geçtiği, inşa ve proje aşamasında olan HES'den 65 için çevre örgütleri tarafından dava açılıp bu davalardan 33'ünün çevrecilerin talepleri doğrultusunda mahkeme kararıyla sonuçlandığı iddiaları doğru mudur?

3) Son 35 yılın en kurak kış mevsiminin yaşandığı iddia edilen, Rize ilimizin İkizdere, Güneysu Gürgen ve Çayeli Saroz Vadilerinde kurulu olduğu söylenen HES'lerin bulundukları dere yataklarındaki suyun azalması nedeniyle elektrik üretimlerine ara vermek zorunda kaldıkları doğru mudur? Anılan vadilerde gün geçtikçe, küresel ısınmanın da etkisi ile su miktarının gittikçe azalacağı ve vadileri besleyen derelerin de kuruyacağı bu nedenlerden dolayı bu vadilerde birbiri ardına sıralanan HES'lerin verimli olarak çalışmayacağı iddialarına katılıyor musunuz?

4) Bu iddialar doğru ise Sadece Rize'nin İkizdere Vadisinde kuraklık ve küresel ısınmanın da etkisi ile gün geçtikçe suyu azalan ve zamanla kuruyacağı düşünülen dere yataklarında şu ana kadar işletmeye açılan 4 adet HES'in var olduğu, 22 adet HES'in planlanarak projelerinin yapıldığı iddia edilmektedir. Bu iddialar doğru mudur? Doğru ise "Bu derelerde su vardı da biz mi içtik?" ifadesini kullandığınız iddialarına karşın, derelerde suyun olmadığını bile-bile İkizdere'ye 26, Solaklı'ya 34, Fındıklı'da ve Senoz'da 16 HES projesine izin verdiğiniz iddia edilmektedir. Bu iddialar doğru mudur? Doğru ise derelerde suyun olmadığı bilinmesine karşı bu projelere neden izin verdiniz?

5) HES projeleri sırasında, bölgede yapılan tünel çalışmaları esnasında meydana gelen en ufak patlamanın dahi Kandilli Rasathanesi'nde deprem etkisinde kaydedilecek derecede güçlü patlamalar olduğu patlatmalardan dolayı dereleri besleyen yeraltı sularının yön değiştirdiği veya kaybolduğu, iddia edilmektedir. Bu iddialar doğru mudur?

6) Dünyada, korunmada öncelikli 200 ekolojik bölgeden biri kabul edilen İkizdere Vadisi, Kültür ve Tabiat Varlıkları'nı Koruma Kurulları tarafından da Doğal Sit alanı ilan edilmesine karşın 4 adet HES'in kurularak bunlara yenilerinin de eklenmek istenmesindeki ısrarın altında yatan sebep nedir?